

Dinosaur [DVD]

Dinosaur [DVD]

Disney gjør som Spielberg og plasserer dinosaurer inn i virkelige omgivelser i hybridfilmen *Dinosaur*. Realisme og fantasi møtes i en spennende film.

Dinosaur
Eric Leighton, Ralph Zondag
Walt Disney Pictures
2000
Walt Disney Studios Home Entertainment
16:9 Fullskjerm (1,85:1)
Dolby Digital 5.1
79 min.
2

4

Do the Dinosaur

Dinosaurer har fascinert filmskapere i alle år. De forhistoriske monstrene gjorde sin filmdebut så tidlig som i 1914 da den amerikanske animasjonsfilmskaperen Winsor McCay lanserte den tegnede kortfilmen

Gertie the Dinosaur - en film som lenge ble regnet som den aller første animasjonsfilmen. Siden har dinosaurer kommet og gått i flere animerte former og fikk for alvor fornyet interesse med Steven Spielbergs

Jurassic Park (1993); hvor den teknologiske utviklingen var kommet så langt at kjempedyrene kunne interagere med mennesker på en troverdig (og skremmende) måte. Det denne trenden Disney kastet seg på med hybridfilmen *Dinosaur* i 2000.

Filmen åpner med en lang scene strippet for dialog med unntak av en innledende fortellerstemme. Vi følger skjebnen til et reir med dinosauregg, hvor et av eggene blir flyttet over store landområder med hjelp fra en rekke ulike dinosaurskapninger. Til slutt ender egget i hendene til en flokk lemurer i jungelen langt unna dinosaurenes habitat og her begynner vår historie. Dinosauren Aladar vokser opp blant lemurene, men må flykte da en meteor slår ned og gjør store deler av landområdet ubeboelig. Aladar og lemurene treffer på en stor gruppe dinosaurer som også er på flukt og deltar i deres farlige ferd til den, forhåpentligvis, uberørte reirplassen. Underveis må flokken overkomme angrep fra kjøttetende dinosaurer og lære seg å stå sammen og samarbeide for å greie utfordringene de står overfor.

Den innledende sekvensen gir oss mulighet til å bli kjent med mangfoldet av dinosaurer og det miljøet de lever i. Dinosaurerne introduseres som sosiale og lite samarbeidsvillige dyr, og står

følgelig i sterk kontrast med lemurflokken som Aladar vokser opp i som er sosiale vesener og med omtanke for hverandre. Disse forskjellene mellom artene er en av hovedtrådene som følges gjennom hele filmen. Aladar tar lederskapet i gruppen og hjelpes av de sosiale ferdighetene han har fått gjennom oppveksten, som gjør at han forstår viktigheten av å være en stor gruppe og at det er makt i å være samlet om en sak fremfor å agere på egenhånd. Moralen er enkel, men den formidles på en lite påtrengende måte som gjør at spenningen knyttet til Aladars plass i flokken og angrepene fra de andre dinosaurerne driver historien videre.

Filmens hoveddilemma er valget mellom en National Geographic-aktig realisme og hovedkarakterer som snakker. Startsekvensen gir forventninger om at Sir David Attenborough skal bryte inn på sitt sedvanlige vis, men smått om sen begynner dyrene å snakke, selv om realismen i bildene i stor grad beholdes. Realismepreget understøttes av at mye av bakgrunnene er realfilm hvorpå de digitale karakterene plasseres. Denne hybridløsningen er kjent fra blant annet

Jurassic Park og benyttes med samme hell her hvor overgangen fra realfilm til de digitale karakterene er helt sømløs. Ettersigende ble ideen til filmen introdusert for Disney av Paul Verhoeven og Phil Tippett som ville lage en stopmotion-animert film uten dialog med dinosaurer i hovedrollene. Av ulike grunner ble prosjektet aldri realisert og da det var aktuelt å finne frem igjen hadde digitale animasjonsverktøy gjort så store fremskritt at disse ble foretrukket fremfor stopmotion. De forholdsvis ubeskrevne, i Disney-sammenheng, Eric Leighton og Ralph Zondag ble tildelt regioppdraget. Zondag var riktignok animasjonsregissør på Don Bluths dinosaurfilm *Lillefot og vennene hans* (1988) - en film som *Dinosaur* åpenbart låner en del fra på manussiden.

Mitt testpanel av femåringer har latt seg fascinere av *Dinosaur*. De fryder seg over de morsomme lemurene og flere av de merkelige dinosaurskapningene, men aller mest blir de fengslet av den spennende kampen mellom den snille Aladar og den slemme Kron. Hvis man ser bort fra dilemmaet mellom den billedmessige realismen og snakkende dyr, så fungerer filmen godt som spennende underholdning.

Utgivelsen:

De 13 år gamle dinosaurerne i *Dinosaur* ser overraskende bra ut på denne nkle DVD-utgivelsen. Bildekvaliteten er overraskende god og selv om mye av filmen skjer i ganske mørke og fargeløse landskap, er komprimeringen såpass god at det ikke blir blokkdannelse i bildet eller gjengrodde scener.

Utgivelsen er overraskende godt utstyrt med ekstramateriale. Selv om menyene er litt kronglete å finne frem i - eksempelvis skjuler det seg et kommentarspor bak menypunktet 'Lyddesign'. Kommentarsporet er med regissørene Eric Leighton og Ralph Zondag sammen med effektmakerne Neil Krepela og Neil Eskuri. De leverer et forholdsvis tørt kommentarspor som i stor grad handler om de tekniske aspektene ved produksjonen. Under overskriften 'Bak kulissene?' får vi presentert en lang rekke korte produksjonsdokumentarer som omhandler ulike aspekter ved filmens tilblivelse. De aller fleste er for korte til å gi noen virkelig substans.

Ekstramaterialet inkluderer også en rekke utelatte scener, samt sekvenser hvor det vises hvordan den komplekse sammensetningen av ulike scener forklares. Utgivelsen har også fokus hvordan filmskaperne benyttet realfilm i kombinasjon med animasjon. For de yngste foran skjermen inkluderes det også flere spill og informasjon om dinosaurer.

Samlet sett en god utgivelse av en passelig god film.

Anmeldt av Tom-Erik Lønnerød, 18.06.13

Takk til Walt Disney Studios Home Entertainment for anmeldereksempler.

Trailer Dinosaur:

Ja

[Dinosaur cover;](#)